

1.1 මතය

සීමාසහිත පීපල්ස් ට්‍රැවල්ස් (පෞද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2019 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම විගණනය සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයවේදී සිටින වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක සහය මා ලබා ගන්නා ලදී.

සමාගමේ 2019 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැක මුසු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනා ගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මහභරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මහභරීම් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීම් වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය

ණයගැති වටිනාකම වූ රු.37,839,539 ක් හෙවත් සමස්ත ණයගැතියන්ගෙන් 81% ක් වූ ප්‍රමාණයක් රජයේ ආයතනවලින් ලැබිය යුතු වටිනාකම නියෝජනය කරයි. සමාගමට දින 15ක ණය ප්‍රතිපත්තියක්ති බුණද, රු. 31,812,280 ක් වටිනා ණයගැති ශේෂයන් මාස 01කට වැඩි කාලයක් තිස්සේ හිඟව පවතින අතර අදාළ ණය කාලය තුළ හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට සමාගමට නොහැකි විය. තවද, දිගු කාලීන ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමට අදාළව සමාගම කටයුතු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතාව සඳහා අපගේ නිරන්තර ගනුදෙනු කරුවන් අප සමඟ රඳවා ගනිමින් දීර්ඝ කරන ලද ණය කාලයන් අවම කිරීම පිණිස අපි දැඩි ලෙස සැලකිලිමත් වන්නෙමු. ඊට අමතරව ගිණුම් කිහිපයක් සඳහා මාසයකට වැඩි කාලයක් ණය කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම සමාගමට කිසිදු මූල්‍ය අලාභයක් සිදුනොවන බවට වග බලාගනිමු. කෙසේ වෙතත්, 2019 දෙසැම්බර් 31ක දිනට පෙර හිඟ හිටි සේවක ණයගැතියන් අයකර ගැනීමට අපි පියවර ගන්නෙමු.

නිර්දේශය

මෙම ශේෂයන් සමාලෝචනය කර ශේෂයන් අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය කළමනාකරණ මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 03/2017	සමාගමේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූල නොවන ලෙස මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරව පිළිවෙලින් 2018 දෙසැම්බර් 19 සහ 2018 ජූනි 19 දිනයන්හිදී වටිනාකම රු. 130,254 හා රු. 54,350 වන නාමපුවරු දෙකක් මිලදී ගෙන ඇත.	මහනුවර සහ කුරුණෑගල කාර්යාල සඳහා නාමපුවරු ලබාගැනීම සඳහා මෙම වියදම් දැරිය. පෙර වසරේ වෙළඳ දැන්වීම් ද ඔවුන් හරහා සිදුකළ බැවින්, මහනුවර කාර්යාලය සඳහා පැරණි නාමපුවරුවේ යම් යම් වෙනස්කම් කිරීමට ආර්ක් ඇඩ්වර්ටයිසින් තෝරා ගන්නා ලද අතර ඒ සඳහා 2018 දෙසැම්බර් 19 දින රු. 130,254 ක් ගෙවීම් කරන ලදී. ඉහත පරිදිම අසිල් ඇඩ්වර්ටයිසින් හරහා කුරුණෑගල කාර්යාලයේ නාම පුවරුවට 2018 ජූනි 19 දින රු. 54,350 ක් ගෙවීම් කරන ලදී.	අදාළ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූලවීම අවශ්‍යවේ.

1.6.1 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2002 අංක 14 දරණ එකතු කළ අගය මත බදු පනත (සංශෝධිත)	සමාගම විසින් වසර ගණනාවක් තිස්සේ එකතු කළ අගය මත බදු වලින් නිදහස්වූ සැපයුමක් ලෙස පිටත සංචාර මත කොමිස් මුදල සලකා බලා ඇත. කෙසේ වෙතත්, අපගේ නිරීක්ෂණයන්ට අනුව මේ වර්ෂයේ සිට පිටත සංචාර කොමිස් ආදායම මත රුපියල් මිලියන 3 ක වගකීමක් සඳහා අදාළ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී.	ඔබේ වාර්තාවේ දක්වා ඇති පරිදි මේ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට සටහන් කර ගනිමි	පනතට අනුව වැට් බදු වගකීම් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍යවේ.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 11,976,442ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය වූ රු. 19,312,786 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 7,336,344 ක්, එනම් සියයට 37.9 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට බෙදා හැරීමේ හා පරිපාලන වියදම් පිළිවෙලින් රු.1,457,638 ක් හෙවත් සියයට 29ක් සහ රු.6,813,948 ක් හෙවත් සියයට 20 කින් ඉහළ යාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අරමුදල් උන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය

පහත උදාහරණ අනුව සමාගම විසින් කිසිදු රක්ෂණ ආවරණයක් නොමැතිව සැලකිය යුතු අතැති මුදල් ශේෂ පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. එබැවින් රක්ෂණ ආවරණයක් ලබා නොගෙන දෛනිකව විශාල අතැති මුදලක් පවත්වා ගැනීම සමාගමට අවදානම් සහගත තත්වයක් වේ.

උදා:-

- (i) 17/04/2018 දිනැති ශේෂය රු.537,000
- (ii) 22/08/2018 දිනැති ශේෂය රු.682,500
- (iii) 30/08/2018 දිනැති ශේෂය රු.549,800
- (iv) 26/02/2019 දිනැති ශේෂය රු.534,000
- (v) 27/03/2019 දිනැති ශේෂය රු.822,800

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ඔබේ වාර්තාවේ පෙන්වා ඇති පරිදි රක්ෂණ ආවරණයක් සඳහා යාමෙන් හෝ අනේ ඇති මුදල් අවම කර ගැනීමෙන් අතිරික්ත මුදල් ප්‍රමාණයක් පවත්වාගෙන යාමෙන් ඇති විය හැකි අවදානම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට සමාගම සලකා බැලීමට සටහන් කරගත්තෙමු.

නිර්දේශය

අවදානම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

සංයුක්ත සැලැස්ම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

පිළිතුරු දී නැත.

නිර්දේශය

සමාගම විසින් සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර එය සියලුම ව්‍යාපාරික ඒකකවල කාර්ය සාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා උපාය මාර්ග සැපයිය යුතු අතර අභ්‍යන්තර හා බාහිර අපේක්ෂාවන් එනම් සමාගමක සාර්ථකත්වය ගැන උනන්දුවක් දක්වන අයගේ අපේක්ෂාවන් ස්ථාපිත කළ යුතුයි.

4.2 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම විසින් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

පිළිතුරු දී නැත.

නිර්දේශය

සම්පූර්ණ කරන ලද සැලැස්ම සඳහා උපාය මාර්ගික සැලැස්මේ කොටසක් ලෙස සමාගමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුයි. එය සමාගම විසින් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා වන මූලික කාර්යයන් ලැයිස්තුවකි.

4.3 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

වාර්ෂික අයවැයක් සකස්කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

පිළිතුරු දී නැත.

නිර්දේශය

ව්‍යාපාර සහ එහි මූල්‍ය කටයුතු සඳහා රාමුවක් ගොඩනැගීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම්කරණ උපක්‍රමයක් ලෙස සමාගම විසින් අයවැය වාර්ෂිකව සකස්කළ යුතුය.